

Rådets rekommendation om
transparens och förfarandemässig
rättvisa vid verkställande av
konkurrenslagstiftningen

Inofficiell översättning

**OECD:s rättsliga
instrument**

Detta arbete publiceras under ansvar av OECD:s generalsekreterare. De åsikter som uttrycks och de argument som används här återspeglar inte nödvändigtvis de officiella åsikterna hos OECD:s medlemsländer.

Detta dokument, liksom alla uppgifter och kartor som ingår i det, påverkar inte statusen för eller suveräniteten över något territorium, avgränsningen av internationella gränser eller namnet på något territorium, någon stad eller något område.

Detta dokument tillhandahålls kostnadsfritt. Det får reproduceras och distribueras gratis utan att kräva ytterligare tillstånd, så länge det inte ändras på något sätt. Det får inte säljas.

Detta är en inofficiell översättning. Även om man har gjort sitt yttersta för att säkerställa överensstämmelse med originaltexterna är de enda officiella versionerna de engelska och franska texterna som finns på OECD:s webbplats <https://legalinstruments.oecd.org>.

Bakgrundsinformation

Rekommendationen om transparens och förfarandemässig rättvisa vid verkställande av konkurrenslagstiftningen (nedan kallad *rekommendationen*) antogs av OECD-rådet den 6 oktober 2021 efter förslag från konkurrenskommittén.

Genom rekommendationen fastställs gemensamma standarder för ett transparent och rättvist verkställande av konkurrenslagstiftningen. Den syftar till att stödja opartisk och skälig behandling av de parter som är under utredning samt utövande av deras rätt till försvar. Den syftar även till att stärka verkställighetsbeslutens korrekthet och ändamålsenlighet.

OECD:s arbete för transparens och förfarandemässig rättvisa vid verkställande av konkurrenslagstiftningen samt behovet av en rekommendation

Konkurrenskommittén har behandlat transparens och förfarandemässig rättvisa vid verkställande av konkurrenslagstiftningen ur olika synvinklar sedan 2011. Rådet har även erkänt betydelsen av standarderna för transparens och rättvisa i flera av OECD:s rättsinstrument som rör verkställandet av konkurrenslagstiftningen (se "relaterade rättsliga instrument").

OECD:s analysarbete visade på behovet av allmängiltiga minimiprinciper för verkställandet av konkurrenslagstiftningen, utan att detta påverkar rättsliga, kulturella och institutionella skillnader mellan olika jurisdiktioner. Verkställandet av konkurrenslagstiftningen bör vara rättvist, förutsägbart och transparent, genom en kombination av ändamålsenliga regler, opartiska och oberoende institutioner samt god praxis. Det bör uppfattas så av berörda parter, intressenter och medborgare, för att på så sätt upprätthålla allmänhetens förtroende för arbetet för brottsbekämpningen. Ett bristfälligt verkställande kan skada utredningar, inverka på parternas rättigheter, hindra ett ändamålsenligt verkställande av konkurrenslagstiftningen och undergräva allmänhetens förtroende.

På OECD har arbetet med denna fråga intensifierats sedan 2019, med diskussioner om transparens och förfarandemässig rättvisa som visar på behovet av gemensamma principer för verkställandet av konkurrenslagstiftningen. Det huvudsakliga resultatet är denna rekommendation.

Process för att utarbeta rekommendationen

Konkurrenskommittén valde ut transparens och förfarandemässig rättvisa som ett av sina långsiktiga teman för arbetsprogrammet och budgeten för tvåårsperioden 2019–2020. Detta ledde till att konkurrenskommitténs arbetsgrupp nr 3 om samarbete och verkställighet började anordna rundabordssamtal om detta ämne samt utarbeta rekommendationen.

Rekommendationen antogs efter en samrådsprocess på två år. Värdefulla synpunkter kom från Internationella konkurrensnätverket, Business at OECD (BIAC), International Bar Association, ICC:s konkurrenskommission, FN:s konferens för handel och utveckling, Världsbanken och Världshandelsorganisationen. Network of Economic Regulators, ett underorgan till OECD:s kommitté för regleringspolicyfrågor, inkom med kommentarer.

Rekommendationens omfattning

Utifrån de principer som fastställs i rekommendationen kan medlemmar och icke-medlemmar som har anslutit sig (tillsammans kallade *anslutna parter*) utforma och utvärdera sitt system för verkställande av konkurrenslagstiftningen samt genomföra policyreformer. Dessa principer omfattar transparens och förutsägbarhet; oberoende, opartiskhet och professionalism; icke-diskriminering och proportionalitet; skyndsamhet, ändamålsenlig delaktighet; skydd av konfidentiell information och förtrolig kommunikation samt domstolsprövning.

Genom denna rekommendation stärks andra internationella standarder som riktas till konkurrensorgan i och med att dessa standarder omvandlas till högre policyrekommendationer till stater och mobiliserar statligt stöd för deras genomförande. Det är ett flexibel instrument, avsett att tillämpas i enlighet med de anslutna parternas rättsliga och institutionella ramar.

Nästa steg

Konkurrenskommittén kommer att övervaka rekommendationens genomförande och rapportera till rådet fem år efter antagande och därefter minst vart tionde år. Det kommer även att överväga att ta fram en verktygslåda för genomförandet. Parallellt med detta kommer sekretariatet att fortsätta att utveckla relevant analysarbete genom rundabordssamtal, workshoppar och konferenser.

För mer information, se: www.oecd.org/daf/competition/transparency-and-procedural-fairness-in-competition-law-enforcement.htm.

Kontaktuppgifter: DAFCOMPContact@oecd.org

RÅDET HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

MED BEAKTANDE AV artikel 5 b i konventionen om Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling den 14 december 1960,

MED BEAKTANDE AV rådets rekommendation om granskning av företagskoncentrationer [[OECD/LEGAL/0333](#)], rådets rekommendation om internationellt samarbete i konkurrensutredningar och konkurrensförfaranden [[OECD/LEGAL/0408](#)] och rådets rekommendation om effektiva åtgärder mot särskilt konkurrensbegränsande karteller [[OECD/LEGAL/0452](#)],

MED BEAKTANDE AV arbetet för transparens och förfarandemässig rättvisa vid verkställande av konkurrenslagstiftningen i andra internationella forum, däribland det internationella konkurrensnätverket,

MED HÄNSYN TILL att transparens och förfarandemässig rättvisa är viktiga för ett effektivt och opartiskt verkställande av konkurrenslagstiftningen samt avgörande för rättsstatsprincipen, med vederbörligt beaktande av hur effektivt verkställandet är,

MED HÄNSYN TILL konkurrenskommitténs långvariga arbete för transparens och förfarandemässig rättvisa vid verkställande av konkurrenslagstiftningen, vilket visar att det finns allmängiltiga minimistandarder för transparens och förfarandemässig rättvisa,

MED HÄNSYN TILL värdet av att enas om standarder för transparens och förfarandemässig rättvisa vid verkställande av lagstiftningen för medlemmar och icke-medlemmar som har anslutit sig till rekommendationen (nedan kallade *anslutna parter*) för att främja statligt stöd för deras genomförande,

SOM ERKÄNNER ATT verkställandet av konkurrenslagstiftningen bör vara rättvist, förutsägbart och transparent och uppfattas så av intressenter och allmänhet samt bör inbegripa effektiva regler, opartiska och oberoende institutioner samt goda förfaringssätt,

SOM ERKÄNNER ATT samarbete och delaktighet från parter och tredje parter sida är viktiga bidragande faktorer till rättvisa, effektiva och ändamålsenliga utredningar,

SOM ERKÄNNER ATT de anslutna parterna har olika rättsliga och institutionella ramar för att genomföra denna rekommendation,

På förslag av konkurrenskommittén:

I. INSTÄMMER I att följande definitioner används vid tillämpningen av denna rekommendation:

- **Verkställande av konkurrenslagstiftningen:** all utrednings-, åklagar- eller beslutsverksamhet som utförs av de anslutna parternas myndigheter med behörighet att verkställa konkurrenslagstiftningen.
- **Beslut:** verkställbara administrativa beslut samt rättsliga avgöranden eller domar.
- **Konfidentiell information:** affärshemligheter och annan känslig information samt all annan information som behandlas som konfidentiell enligt tillämplig lag.

II. REKOMMENDERAR att de anslutna parterna har en tydlig rättslig ram för verkställandet av konkurrenslagstiftningen med tydligt definierad och allmänt tillgänglig konkurrenslagstiftning samt regler, riktlinjer eller vägledningar för identifiering och behandling av konfidentiell information samt rättvisa och tydliga rättigheter och skyldigheter för parter och tredje parter. I detta syfte bör anslutna parter:

1. Säkerställa att verkställandet av konkurrenslagstiftningen är transparent och förutsägbart, genom att

- a) säkerställa att konkurrensmyndigheternas rättsliga ram och förfaranden samt de tillämpliga förfarandena och tidsfristerna för att inkomma med begäran om domstolsprövning av avgöranden, är allmänt tillgängliga,
- b) offentliggöra faktiska omständigheter, rättslig grund och påföljder avseende avgöranden, inbegripet förlikningsbeslut, med förbehåll för skydd av konfidentiell information,
- c) främja transparens kring konkurrensmyndigheternas verkställandeprioriteringar och
- d) stödja genomförandet av internationellt bästa praxis för transparens och förfarandemässig rättvisa vid verkställande av konkurrenslagstiftningen.

2. Säkerställa att verkställandet av konkurrenslagstiftningen är oberoende, opartiskt och professionellt genom att

- a) garantera att verkställandet av konkurrenslagstiftningen utförs av ansvariga offentliga organ som är oberoende, dvs. fria från politisk inblandning eller politiska påtryckningar, och som tolkar, tillämpar och verkställer konkurrenslagstiftningen på grundval av relevanta rättsliga och ekonomiska argument som grundas på sunda konkurrenspolitiska principer,
- b) säkerställa att konkurrensmyndigheter och domstolar på lämpligt sätt beaktar all relevant information och alla relevanta bevis som de erhåller,
- c) ha tydliga och transparenta regler för att förhindra, identifiera och hantera eventuella väsentliga intressekonflikter för den konkurrensmyndighet och domstolspersonal som deltar i verkställandet av konkurrenslagstiftningen,
- d) säkerställa att konkurrensmyndigheter har tillräckliga personal-, ekonomi- och verkställanderesurser samt expertis inom konkurrensrätt, ekonomi eller andra relevanta ämnesområden för att kunna fullgöra sina uppgifter på ett effektivt sätt,
- e) upprätthålla tystnadsplikt för tjänstemän när det gäller information som erhålls i tjänsteutövningen och
- f) tillhandahålla lämpliga utrednings- och samarbetsverktyg för konkurrensmyndigheter så att de kan verkställa konkurrenslagstiftningen på ett effektivt sätt.

3. Säkerställa att verkställandet av konkurrenslagstiftningen är icke-diskriminerande, proportionerligt och konsekvent för liknande fall, framför allt genom att

- a) utföra verkställandet av konkurrenslagstiftningen på ett rimligt, konsekvent och icke-diskriminerande sätt, bland annat utan att påverkas av nationaliteter och ägandeförhållanden för de parter som är under utredning,
- b) anpassa utredningar utifrån allvaret och arten av varje ärende samt undvika att onödiga kostnader och bördor läggs på parter, tredje parter eller konkurrensmyndigheten,
- c) ha enhetliga regler och riktlinjer för förfarandestegen vid verkställandet av konkurrenslagstiftningen, såsom informationsförfrågningar, inspektioner och förhör, samt säkerställa att dessa steg inte går utöver utredningens omfattning,
- d) tillämpa interna skyddsmekanismer för förfarandesteg i syfte att säkerställa laglighet, proportionalitet och konsekvens,
- e) vid avgörande stadier bedöma hur en utredning fortskrider samt besluta om ärendet ska fortsätta eller läggas ned,
- f) säkerställa ett objektivt beslutsfattande genom att grundligt granska faktiska omständigheter och bevis samt tillämpa interna kontroller för utvärderingar och beslut och

g) säkerställa att kommunikationen mellan beslutsfattaren (t.ex. konkurrensmyndighet eller domstol, beroende på vad som är tillämpligt) och parter och tredje parter i möjligaste mån sker skriftligen, eller spelas in om den sker muntligen, i skriftliga protokoll som utgör en del av ärendehandlingarna eller akten.

4. Säkerställa att verkställandet av konkurrenslagstiftningen utförs skyndsamt, genom att

- a) slutföra verkställandet av konkurrenslagstiftningen inom rimlig tid, med beaktande av ärendets karaktär och komplexitet samt ett effektivt utnyttjande av konkurrensmyndighetens resurser,
- b) upprätta och följa lagstadgade regler eller konkurrensmyndighetens riktlinjer alternativt fastställa interna mål, beroende på vad som är lämpligt, för förfarandestegens tidsfrister eller varaktighet, med beaktande av ärendets art och komplexitet,
- c) säkerställa att konkurrensmyndigheter, parter och tredje parter har rimlig tid att förbereda sina åtgärder och svar,
- d) uppmuntra till samarbete från parternas sida för att undvika fördröjningar, eftersom parter eller tredje parter val eller åtgärder kan påverka utredningstiden.

5. Informera parter och ge dem möjlighet att på ett meningsfullt sätt delta i verkställandet av konkurrenslagstiftningen, med vederbörligt beaktande av utredningens effektivitet, genom att

- a) säkerställa att parter underrättas skriftligen så snart det är möjligt och lagenligt om att en utredning har inletts samt om dess rättsliga grund och sakfråga, i den mån som detta inte äventyrar utredningens ändamålsenlighet,
- b) förklara faktiska omständigheter och rättslig grund, konkurrensfarhågor och utredningens status för parterna, så snart det rimligtvis är möjligt och lämpligt under verkställandet av konkurrenslagstiftningen,
- c) säkerställa att eventuella offentliga tillkännagivanden från konkurrensmyndigheten om inledande av utredningar eller offentliggörande av anklagelsepunkter mot parter inte läggs fram som om ärendet redan var avgjort,
- d) ge parter en rimlig möjlighet att lägga fram ståndpunkter om materiella och förfaranderelaterade frågor via ombud, i enlighet med tillämpliga lagar, regler eller riktlinjer. Detta innebär att inte utan giltigt skäl neka parternas begäran om att företräddas av juridiskt ombud efter eget val,
- e) ge parterna ändamålsenliga möjligheter att vid avgörande stadier diskutera utredningens faktiska omständigheter, fortskridande, förfarandesteg samt relevanta rättsliga och ekonomiska resonemang med konkurrensmyndigheten,
- f) ge parterna möjlighet att lägga fram ett lämpligt försvar innan slutligt beslut fattas. Detta bör omfatta att
 - i. informera parterna om alla anklagelser mot dem samt ge dem tillgång till relevanta bevis som har inhämtats av eller överlämnats till konkurrensmyndigheten eller domstolen, med förbehåll för skydd av konfidentiell och förtrolig information, och
 - ii. ge parterna en ändamålsenlig möjlighet att lägga fram ett fullständigt svar på anklagelserna samt att framlägga bevis till stöd för sina argument för de avgörande beslutsfattarna.
- g) respektera parternas tillämpliga rättigheter mot indirekt erkännande och
- h) beakta synpunkter från tredje parter som har ett legitimt intresse av ärendet innan slutligt beslut fattas.

6.Skydda konfidentiell och förtrolig information, och samtidigt beakta rätten till försvar och andra lagliga rättigheter samt det allmänna intresset av ett transparent och ändamålsenligt verkställande av konkurrenslagstiftningen, särskilt genom att

- a) säkerställa att konkurrensmyndigheter har ett lämpligt skydd mot olagligt röjande av konfidentiell information som de innehar och
- b) överväga att utveckla, uppdatera eller stärka policyer för hantering av förtrolig kommunikation mellan advokater och klienter samt respektera tillämpliga rättsliga rättigheter.

7.Säkerställa tillgång till opartisk prövning av beslut, inbegripet interimistiska tvingande förfarandebeslut, utförd av ett dömande organ (dvs. domstol, tribunal eller appellationsorgan) som är oberoende och fristående från konkurrensmyndigheten. I detta syfte bör anslutna parter

- a) möjliggöra domstolsprövning av faktiska omständigheter och bevis samt konkurrensrättsliga verkställandebeslut efter sakliga hänsyn,
- b) begära att samtliga beslut är skriftliga, enbart baseras på dokumenterade fakta i ärendet samt om lämpligt innehåller närmare information om faktiska omständigheter, rättsliga slutsatser och relaterade påföljder,
- c) eftersträva att omprövning slutförs inom rimlig tid, med beaktande av ärendets art och komplexitet.

8.Återkommande granska deras rättsliga ram, offentliga policyer samt konkurrensmyndighetens regler, förfaranden och riktlinjer för att säkerställa att de är i linje med denna rekommendation, förbättra deras verkställandesystem samt eftersträva bästa praxis.

III. UPPMANAR generalsekreteraren och de anslutna parterna att sprida denna rekommendation.

IV. UPPMANAR icke anslutna parter att beakta och följa denna rekommendation.

V. UPPDRAR åt konkurrenskommittén att

- a) tjäna som ett forum för informations- och erfarenhetsutbyte med avseende på genomförandet av denna rekommendation samt utföra frivilliga inbördes utvärderingar,
- b) överväga att utveckla en verktygslåda för att stödja anslutna parter i genomförandet av denna rekommendation,
- c) rapportera till rådet om denna rekommendations genomförande, spridning och fortsatta relevans senast fem år efter dess antagande och minst vart tionde år därefter.